

839 Pasov, 10. ledna 1969

- 241/68 –

Bavorská zemská policie
Pobočka kriminální policie
Pasov

V kopii
Inspekci Pohraniční policie
8393 Freyung v. W.

Státnímu zastupitelství
při Zemském soudu
839 Passau

Věc: Nález mrtvého československého vojáka Pohraniční stráže Milana Čepka
18. 11. 1968 ve Schnellenzipfu, okres Wolfstein

Místo nálezu: Schnellenzipf, obec Bischofsreut, okres Wolfstein, obvodní soud Freyung v.
W., zemský soud Pasov

Čas nálezu: 18. 11. 1968, 11:15

Přílohy: 1 zjištění skutkové podstaty
8 zápisy výpovědí
2 spisové záznamy
1 zápis o vyhodnocení zajištěných písemných materiálů
11 listů písemného styku
3 posudky s odpovídajícími žádostmi
1 protokol z pitvy
1 povolení k převozu těla ze Schnellenzipfu do Pasova
1 povolení k převozu těla z Pasova do Philippsreutu
1 oznámení o případech úmrtí při úředních vyšetřováních
1 potvrzení o ohledání těla
1 seznam zajištěných věcí a potvrzení o jejich převzetí
2 nákresy
4 série fotografií

Zpracoval: KOI [Kriminaloberinspektor – vrchní kriminální inspektor] Ernst Ambros

[str. 2]

I. Stručný popis situace

V pondělí 18. listopadu 1968 ve 13:30 bylo komisariátem Pohraniční policie v Pasově telefonicky sděleno, že u Schnellenzipfu, okres Wolfstein, byl v bezprostřední blízkosti hranice s ČSSR nalezen mrtvý československý voják

Pohraniční stráž. Pobočka kriminální policie v Pasově byla pověřena vyšetřováním případu.

Mrtvého našli téhož dne v 11:15 celníci Johann Jungwirt a Günther Kloiber z celního úřadu Bischofsreut během své služební pochůzky.

Úřední ohledání těla bylo provedeno Maxem Springerem, Philippsreut. Na přiloženém potvrzení o ohledání těla je omylem uveden čas nálezů mrtvého 12:45. V této souvislosti odkazujeme na výpověď Maxe Springera.

II. Zjištění skutkové podstaty

S ohledem na okolnosti nálezů byla sepsána skutková podstata, na kterou odkazujeme. K tomu je třeba doplnit poznámku, že světové strany uvedené v tomto zjištění skutkové podstaty, se mírně odchyľují od komapsem později určených světových stran. Světové strany uvedené v obou nákresech a na fotografii (obrázek 1) odpovídají reálným skutečnostem.

III. Výsledek vyšetřování

Podle shodných výpovědí svědků došlo k incidentu na hranici v 8:30; tou dobou byla hustá mlha a viditelnost činila asi 50 m. Jako nejlepší svědek přichází v úvahu žena v domácnosti Marie Reiß ze Schnellenzipfu, která zaznamenala čas střelby související s incidentem na hranici (viz obrázek 7 ze série fotografií). [str. 3] Svědkyně Reiß uvedla, že stála před domovními dveřmi své usedlosti a z údolí slyšela přesně v 8:30 dlouhou palbu ze samopalu. S odstupem asi půl minuty následovaly dva další výstřely, které byly ovšem zřetelně kratší. Po přesně 5 minutách (8:36) následoval čtvrtý a poslední výstřel, který byl dlouhý asi jako ten první. V podobném smyslu vypověděli i další svědci Alois Pongratz, Josef Stumvoll, Wilhelm Reiß a dva američtí vojáci Wayne Roth a Leslie Morkert, kteří byli na hlídce nedaleko usedlosti rodiny Reiß a asi 700 m od místa události.

Svědci Marie Reiß, Alois Pongratz, Josef Stumvoll a Wilhelm Reiß vypověděli nezávisle na sobě, že první tři výstřely byly vypáleny na jižní (bavorské) straně; čtvrtý výstřel zněl podle nich jinak a byl zřejmě vypálen na opačnou (českou) stranu. Několik svědků je toho názoru, že oba prostřední výstřely sestávaly ze čtyř až pěti ran.

Alois Pongratz a hlídka amerických radistů slyšeli bezprostředně po vypálení posledního výstřelu výkřik. Pongratz nemohl říci, zda se jednalo o výkřik strachu, volání o pomoc nebo o volání na někoho.

Jak lze vyvodit z přiložené spisové korespondence, nepoužívala německá ani americká služební místa v příslušné době žádné střelné zbraně.

IV. Posudky

1. U samopalu, který byl nalezen u mrtvého vojáka Pohraniční stráž, se jedná o českou automatickou pušku, vzor 58 ráže 7,62 mm. Zbraň byla plně funkční a přepnutá na střelbu v dávkách.

8 nábojnic, nalezených u mrtvého (viz zjištění skutkové podstaty a vysvětlivka 9 na nákresu místa nálezu), [str. 4] bylo podle stop s jistotou vypáleno z jeho zbraně.

2. Projektil, nalezený v zemi asi 8 m jižně od těla mrtvého (viz zjištění skutkové podstaty, strana 4, vysvětlivka 10 na nákresu místa nálezu a obrázek 5 ze série fotografií), a zdeformovaná střela z koženého pouzdra na dalekohled byly na základě shodných stop vypáleny z jedné a téže zbraně. S jistotou nebyly vypáleny z automatické pušky, která byla nalezena u mrtvého.

3. U kalhot uniformy, které byly zaslány na Bavorský zemský kriminální úřad za účelem zjištění vzdálenosti od místa výstřelu, byl odebrán vzorek látky z místa, kde vnikla střela do pravého stehna. Spektografickým měřením byla zjištěna přítomnost prvků baryum, olovo, antimon a měď v takové intenzitě, která je značně nad intenzitou čisté látky. Proto je velice pravděpodobné, že se jednalo o střelbu zblízka. Protože ale byly kalhoty delší dobu promáčené, je možné, že zjištěná malá vzdálenost od místa výstřelu je jen klamným důsledkem vyplavení těchto povýstřelových zplodin. Proto je hodnota této části posudku podstatně omezena.

4. Vyšetřením vzorku krve byl podle Widmarkova postupu zjištěn obsah alkoholu v krvi ve výši 0,10 promile, podle metody ADH 0,16 promile.

Na základě výsledků vyšetřování lze vycházet z toho, že alkohol zjištěný v krvi se vytvořil rozkladem až po smrti a že voják Pohraniční stráže nebyl v době smrti pod vlivem alkoholu.

5. Nepopsaná skleněná ampule s tekutým obsahem nalezená u mrtvého byla zaslána k prozkoumání Bavorskému zemskému kriminálnímu úřadu. Na výsledek se ještě čeká, bude předložen dodatečně po doručení.

[str. 5]

V. Pitva a identifikace

Vrchní státní zástupce Barthel, který byl přítomen na místě nálezu, nařídil pitvu a převoz těla do Grubwegu, okres Pasov. Jak lze vyvodit z pitevního protokolu, utrpěl voják Pohraniční stráže průstřel obou stehen. Místo, kde pronikla střela do těla, se nacházelo na pravém stehně, kde střela poranila pouze svalovinu. Při sledování dráhy střely vedoucí levým stehnem se ukázalo, že velká stehenní tepna byla vlevo natržena. Jako příčina smrti bylo zjištěno vykrvácení a šok v důsledku průstřelu obou stehen. V souvislosti s tím odkazujeme na pitevní snímky č. 8 až 18.

Na základě písemností, které měl mrtvý voják Pohraniční stráže u sebe, se předpokládá, že se jednalo o Milana Čepka, narozeného 13. 8. 1949 ve Vrchlabí. Při předání těla československým úřadům 21. 11. 1968 u Philippsreutu, okres Wolfstein, byl mrtvý jednoznačně identifikován majorem Pohraniční stráže Hudcem jako výše zmiňovaný Milan Čepka. Odkazujeme na oba přiložené záznamy ve spisech z 20. 11. a 21. 11. 1968.

VI. Pravděpodobný průběh události

Soudě podle úseku hranice, patřil Milan Čepka k jednotce Pohraniční stráž Silnice (Unterlandstraßen). Tamním velitelem jednotky je zřejmě major PS Hudec nebo major PS Kotrba.

Podle informací, které získala Bavorská pohraniční policie, byl voják Pohraniční stráž Čepka ve zmiňovaný den na hlídce s desátníkem Pohraniční stráž Smejkalem. Znenadání sebral Čepka veliteli hlídky zásobník ze zbraně a odhodil ho pryč. Potom utekl směrem k hranici. Na to Smejkal pravděpodobně vložil do zbraně rezervní zásobník a začal po Čepkovi střílet.
[str. 6]

Následující body nasvědčují tomu, že se incident s přestřelkou odehrál na území ČSSR:

1. Desátník Pohraniční stráž Smejkal začal zřejmě střílet bezprostředně po tom, co upozoroval Čepkův útěk. Z toho, že první tři výstřely následovaly krátce po sobě, lze vyvodit, že se Čepka v této době nacházel ještě na území ČSSR. K tomu je potřeba poznamenat, že hraniční plot, za kterým vojáci Pohraniční stráž pravidleně drží hlídku, se nachází asi 300 m severně od československo-německé hranice.

2. Poslední výstřel byl vypálen po 5 minutách. Na základě daných okolností lze připustit, že se jednalo o oněch 8 střel, které voják Pohraniční stráž Čepka vypálil před svou smrtí na místě, kde byl později nalezen. Čepka je vypálil pravděpodobně jako nouzový signál.

5 minut mezi třetím a čtvrtým výstřelem stačí na překonání vzdálenosti k místu nálezů.

3. Při svlékání těla mrtvého v pitevně v Grubwegu bylo zjištěno, že spodní prádlo a podvlékačky byly na pravé noze nasáknuty krví až ke kotníku, na levé noze až k lýtku. Z toho lze vyvodit, že Čepka běžel ještě po tom, co byl raněn. Pan ORMR [Oberregierungsmedizinalrat – vrchní vládní lékařská rada] Dr. Kahler, zemský soudní lékař, prohlásil, že Čepka byl na základě utrpěných zranění ještě schopen urazit určitý kus cesty.

Z projektilu nalezeného v zemi, který prokazatelně nebyl vypálen z Čepkovy zbraně, lze usuzovat, že kvůli husté mlze byl Čepka pronásledován a ostřelován na německém území. Na základě profilu krajiny – viz orientační snímek obrázek 1 - ovšem nelze vyloučit, že se jedná o střelu vypálenou na Čepka, který se ještě nacházel na území ČSSR a která se neúmyslně dostala na německé území. Směr střelby zjištěný u nábojnice nalezené v zemi – jihozápad – odpovídá původnímu směru Čepkova útěku.

[str. 7]

Hledání dalších domnělých střel v zemi – viz bod V zjištění skutkové podstaty - proběhlo bezúspěšně. Z míst, kam mohly střely dopadnout, byla odebrána zem a ručně bezvýsledně prohledána gram po gramu. To opět nasvědčuje tomu, že se u nalezeného projektilu jednalo o zbloudilou střelu a nikoli o dávku z automatické pušky.

Zásobníky vojáků pohraniční stráž jsou naplněny 20 náboji. Protože Čepkův zásobník byl prázdný a na místě nálezů vystřelil jen osm ran, nelze vyloučit, že sám vypálil na území ČSSR jednu nebo dvě dávky. Rozdílný zvuk

jednotlivých dávek, o kterém mluvili svědci, je třeba odvozovat od profilu krajiny.

Plukovník Pohraniční stráže Malík 21. 11. 68 ujistil, že při incidentu nebyla narušena státní hranice. Podle policisty Lederera z bývalého komisariátu Pohraniční policie v Pasově je mu plukovník Pohraniční stráže Malík znám již několik let jako důvěryhodný muž.

VII. Závěrečná poznámka

18. 11. 1968 byl v 11:15 poblíž Schnellenzipfu v okrese Wolfstein asi 300 m od německo-československé hranice nalezen mrtvý voják československé Pohraniční stráže Milan Čepek. Jako příčina smrti bylo stanoveno vykrvácení a šok způsobený průstřelem obou stehů.

Z výsledků vyšetřování vyplývá, že k incidentu došlo na území ČSSR a raněný Milan Čepek zřejmě uprchl na německé výšostné území. K dispozici nejsou žádné důkazy, které by vypovídaly o narušení státní hranice.

[str. 8]

Čepek byl voják československé Pohraniční stráže. Z písemností, které měl u sebe, vyplývá, že chtěl uprchnout do Německé spolkové republiky z politických důvodů. Tyto podklady – poznámkový blok s deníkovými zápisy a několik desítek dopisů a pohlednic – budou předloženy jako důkazní materiál spolu s oznámením.

Návracení jeho ošacení a výzbroje bude projednáno osobně s vrchním státním zástupcem.

Osobní data:

Čepek, křestní jméno Milan, nar. 13. 8. 1949 ve Vrchlabí, pravděpodobně správní okres Ústí nad Labem (Aussig an der Elbe), svobodný, státní příslušnost: ČSSR

Jak už bylo zmíněno, bylo tělo mrtvého uvolněno k převozu a předáno československým úřadům na hranici u Philippsreutu, okres Wolfstein.

Vedoucí služebny

(Anspach)
kriminalista

Zpracoval

(Ambros)
vrchní kriminální inspektor